

Οι προτάσεις του Σωματίου «ΔΙΑΖΩΜΑ» για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2021-2027

Στην τρέχουσα Προγραμματική περίοδο 2014 - 2020 χρηματοδοτούνται και υλοποιούνται από το ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας σημαντικές παρεμβάσεις και έργα και στον τομέα της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, ο οποίος στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, μετατρέπεται σε έναν διακριτό Στόχο Πολιτικής (ΣΠ5) «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες», ενώ ενισχύεται περαιτέρω η αστική διάσταση της Πολιτικής Συνοχής.

Θεωρούμε ότι στη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027) η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας θα πρέπει να αξιοποιήσει τις υλοποιούμενες Στρατηγικές ΟΧΕ και ΒΑΑ, όπως πολύ εύστοχα διατυπώνεται στο κείμενο εργασίας για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2021-2027 που εκπόνησε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Η σελίδα 23 του κειμένου εργασίας αναφέρει πως: «...βασικό αναπτυξιακό στόχο αποτελεί η εξυγίανση και αποκατάσταση των επιβαρυσμένων περιοχών όπως ο ποταμός Ασωπός και η βιομηχανική περιοχή Σχηματαρίου - Οινοφύτων. Ιδιαίτερη προτεραιότητα αποδίδεται στη χωρική ενότητα της ΛΑΠ Ασωπού, όπου είναι ζωτικής σημασίας η συνέχιση της σχεδιασθείσας ολοκληρωμένης παρέμβασης. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του ΠΕΠ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου προβλέπεται η υλοποίηση της ΟΧΕ Πολιτιστικής Διαδρομής για την ολοκληρωμένη ανάδειξη και δικτύωση σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και τη διαμόρφωση ενός διακριτού και επώνυμου τουριστικού προϊόντος (Πολιτιστική/Τουριστική/Περιβαλλοντική Διαδρομή Στερεάς Ελλάδας Επίσης, στο πλαίσιο της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης εφαρμόζονται τρεις Στρατηγικές ΒΑΑ (αστικά κέντρα των Δήμων Χαλκιδέων και Λαμιέων και στην ενιαία Δια-δημοτική Αστική Λειτουργική Περιοχή που συγκροτείται από τα Αστικά Κέντρα των Δ. Λεβαδέων, Θηβαίων και Αλιάρτου-Θεσπιέων) συνολικού προϋπολογισμού 30 εκ €. Η εξέλιξη των παρεμβάσεων κατά την τρέχουσα περίοδο, όσον αφορά τις υλοποιούμενες Στρατηγικές ΟΧΕ και ΒΑΑ και τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από αυτές, θα επιτρέψουν τον σχεδιασμό των νέων στρατηγικών για τη νέα προγραμματική περίοδο».

Ως προς τα παραπάνω λοιπόν, υποστηρίζουμε πως η επέκταση του προγράμματος Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.) «Πολιτιστική, Περιβαλλοντική, Τουριστική Διαδρομή Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας - ΟΙΔΠΟΥΣ» στην επόμενη χρηματοδοτική περίοδο, κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου να αποκτήσει τα χαρακτηριστικά ολοκληρωμένου και λειτουργικού προορισμού και προϊόντος πολιτιστικού τουρισμού.

Η επέκταση του εν λόγω προγράμματος στη νέα προγραμματική περίοδο ενέχει και μια συμβολική διάσταση, που δεν πρέπει να υποτιμηθεί. Το Πρόγραμμα «Πολιτιστική, Περιβαλλοντική, Τουριστική Διαδρομή Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας – ΟΙΔΙΠΟΥΣ» οφείλει να λειτουργεί «ομπρέλα» και συνδεδετικός κρίκος (χρηματοδοτικός και λειτουργικός) όλων των προγραμμάτων της Περιφέρειας (Β.Α.Α., Π.Δ.Ε., Ταμείο Recovery, Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», ιδιωτικοί πόροι). Πρόκειται συνεπώς, για ένα επιτυχημένο - παραδειγματικό μοντέλο διαχείρισης ως προς τη συνεργασία πολλαπλών χρηματοδοτικών πυλώνων.

Ειδικότερα, αναφορικά με το Στόχο Πολιτικής 5 το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», προτείνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας και μόνο Ο.Χ.Ε ανά Περιφέρεια, στην οποία οστόσο θα μπορούν να εντάσσονται και άλλα ολιστικά προγράμματα ως υποπεριοχές.

Προτείνουμε επομένως, για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας όλες οι υλοποιούμενες στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 στρατηγικές της, να αποτελέσουν «γέφυρα» στη νέα Προγραμματική Περίοδο (2021-2027) προκειμένου να συγκροτηθεί μια κύρια Ο.Χ.Ε., η «Πολιτιστική, Περιβαλλοντική, Τουριστική Διαδρομή Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας – ΟΙΔΙΠΟΥΣ». Η Διαδρομή αυτή θα συνομιλεί σε προγραμματικό και λειτουργικό επίπεδο με τη ΛΑΠ Ασωπού και με τις στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στις μεγάλες αστικές περιοχές της Περιφέρειας, που μπορούν να αποτελέσουν τις υποπεριοχές μιας ευρείας Ο.Χ.Ε. που θα συμπεριλαμβάνει όλο το γεωγραφικό εύρος και όλες τις ψηφίδες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Η στρατηγική επιλογή της μίας Ο.Χ.Ε. έχει πολλαπλά πρακτικά οφέλη, καθώς επιτρέπει:

α) να αποφευχθεί ο κατακερματισμός τόσο του φυσικού σχεδιασμού (χωροταξικού και πολεοδομικού), όσο και η διάσπαση των δυνάμεων (ανθρώπων, θεσμών, φυσικών – πολιτιστικών – αναπτυξιακών – κοινωνικών πόρων κ.ο.κ.) της γεωγραφικής ενότητας αναφοράς του προγράμματος,

β) να επιτευχθεί η συνύπαρξη όλων των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε μια συνέργεια ολιστική και διαχρονική και

γ) να υπάρχει ένας κοινός φορέας διαχείρισης και λειτουργίας του προγράμματος, δηλαδή ένας κοινός DMO για τις δράσεις κυρίως των επιχειρήσεων.

Με τη στρατηγική αυτή προσέγγιση του προτείνει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» υποστηρίζεται η ενίσχυση της χωρικής συνοχής, ο ισχυρός «ταυτοτικός πυρήνας» που επιλέγει να αναδείξει η Περιφέρεια και συγχρόνως υφαίνεται ένα ευρύτερο δίκτυο για την αξιοποίηση της πολιτιστικής και φυσικής της κληρονομιάς.

Τέλος, επισημαίνεται, πως σύμφωνα και με τη δεύτερη Εγκύκλιο κατάρτισης των Περιφερειακών Προγραμμάτων 2021-2027 είναι πολύ σημαντικό κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων να επιτευχθεί η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα δράσεων από τους πέντε Στόχους Πολιτικής.

Φεβρουάριος, 2021

Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ»